

Stosunek do innych narodów

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2020/21

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Już od blisko trzech dekad badamy stosunek Polaków do innych narodów, starając się określić, które z nich są na ogół darzone sympatią, a w stosunku do których przeważa niechęć.

W tegorocznym badaniu¹ zapytaliśmy o stosunek do dwudziestu dwóch narodów i grup etnicznych.

Respondenci oceniali na siedmiopunktowej skali², w jakim stopniu darzą dany naród sympatią bądź też są mu niechętni. Uzyskane wyniki przedstawiamy w formie zagregowanej do trzech kategorii: sympatii (punkty na skali od +1 do +3), obojętności (0) i niechęci (od -1 do -3). W ten sposób prezentujemy zasięg sympatii i antypatii do poszczególnych narodów. Dla pełniejszej informacji posługujemy się wartościami średnich, które dodatkowo pokazują natężenie sympatii bądź niechęci. Przy obliczaniu średnich uwzględniliśmy odpowiedzi tylko tych respondentów, którzy mają określony stosunek do danego narodu, pominęliśmy zaś odpowiedzi osób niemających zdania na ten temat.

SYMPATIA I ANTYPATIA DO INNYCH NARODÓW

Ranking najbardziej lubianych narodów otwierają Czesi (63% deklaracji sympatii), tuż za nimi sytuują się Włosi (62%), Słowacy (61%), Amerykanie (60%) oraz Węgrzy (60%). Niewiele mniej badanych darzy sympatią Hiszpanów (57%), Chorwatów (55%) oraz Norwegów (54%).

Mniej więcej połowa respondentów ma przyjazne nastawienie do Anglików (52%), Francuzów (50%), Holendrów (49%), Litwinów (49%) oraz Białorusinów (47%), a niechęć do wymienionych dotąd nacji deklarowana jest znacznie rzadziej niż sympatia (od 6% do 17%). Kolejnym narodem, do którego sympatia deklarowana jest wielokrotnie częściej niż niechęć, są Estończycy (44% wobec 10%), jednocześnie niemała część ankietowanych nie ma sprecyzowanego stosunku do tej nacji (17%).

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (369) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

- wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),
- wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiadającym od CBOS,
- samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiadającym od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 1 do 11 lutego 2021 roku na próbie liczącej 1179 osób (w tym: 44,3% metodą CAPI, 40,1% – CATI i 15,6% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

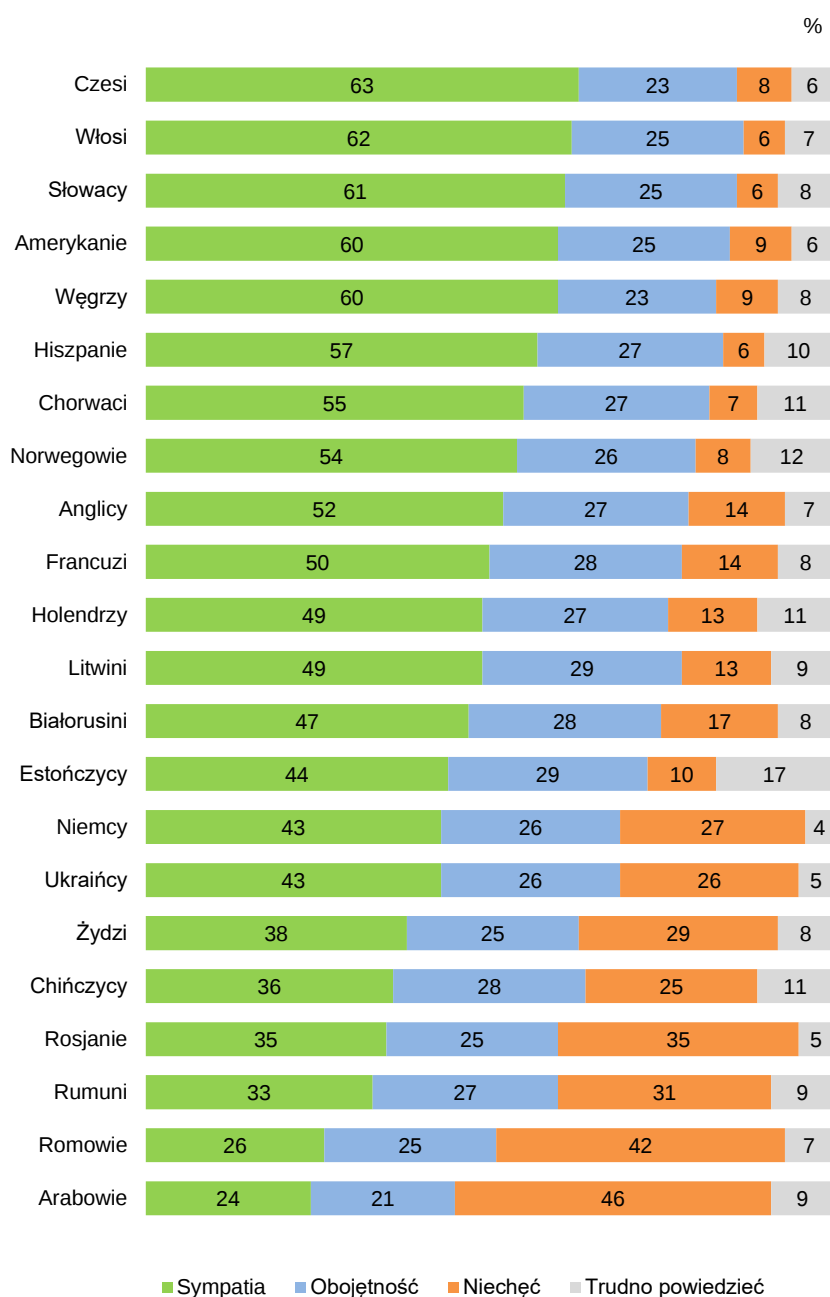
² Stosunek do poszczególnych narodów respondenci określali na skali od 1 do 7. Opracowując wyniki, skalę tę zastąpiliśmy, w celu ułatwienia czytelnikom interpretacji wartości średnich, skalą od -3 (niechęć) do +3 (sympatia). Środkiem nowej skali jest 0, oznaczające obojętność, średnie powyżej 0 wskazują zatem na sympatię, a poniżej 0 – na niechęć.

Okolo dwóch piątych respondentów przychylnie wypowiada się na temat Niemców, Ukraińców, Żydów oraz Chińczyków (sympatię wyraża od 36% do 43% respondentów). Również w nastawieniu do tych narodów sympatia przeważa nad niechęcią, lecz przewaga jest mniejsza niż w przypadku wymienionych wcześniej nacji (niechęć wyraża od 25% do 29% respondentów).

Mniej więcej co trzeci badany darzy sympatią Rosjan (35%) i Rumunów (33%), a niechęć do tych narodów wyrażana jest porównywalnie często co pozytywne nastawienie (odpowiednio 35% i 31% deklaracji niechęci).

CBOS

RYS. 1. Jak by Pan(i) określił(a) swój stosunek do innych narodów?

Wobec pozostałych narodów uwzględnionych w sondażu – Romów i Arabów – przeważa niechęć. Sympatię do nich deklaruje około jednej czwartej ankietowanych (odpowiednio 26% i 24%), a niechęć ponad dwie piąte (odpowiednio 42% i 46%).

W tym roku odnotowujemy dużą poprawę nastawienia do prawie wszystkich narodów uwzględnionych w sondażu. W porównaniu z rokiem 2020 największe wzrosty sympatii rejestrujemy w odniesieniu do Białorusinów (wzrost o 16 punktów procentowych), Francuzów, Węgrów i Litwinów (wzrosty o 12 punktów procentowych), Włochów (wzrost o 11 punktów procentowych), Czechów oraz Amerykanów (wzrosty o 10 punktów procentowych). Natomiast jeśli chodzi o narody nieuwzględnione w zeszłorocznym badaniu, to największy wzrost odsetka badanych deklarujących przyjazne nastawienie w stosunku do lat ubiegłych odnotowaliśmy w przypadku Hiszpanów (o 17 punktów procentowych w stosunku do 2018 roku) oraz Norwegów (o 16 punktów procentowych w stosunku do 2018 roku).

Z kolei największe spadki niechęci w stosunku do roku 2020 odnotowaliśmy w przypadku Arabów (spadek o 9 punktów procentowych), Białorusinów (o 8 punktów), Rosjan, Ukraińców i Włochów (spadki o 7 punktów). Wyraźny spadek niechęci zarejestrowaliśmy również w odniesieniu do Rumunów (o 9 punktów) oraz Chorwatów (o 6 punktów) w stosunku do 2019 roku, a w odniesieniu do Norwegów (o 6 punktów) w stosunku do roku 2018.

Uwzględniając zarówno poziom sympatii jak i niechęci można stwierdzić, że tegoroczne wyniki są rekordowo dobre jeśli chodzi o nasze nastawienie do: Białorusinów, Chorwatów, Czechów, Estończyków, Hiszpanów, Litwinów, Norwegów, Romów, Rumunów, Słowaków, Ukraińców oraz Węgrów.

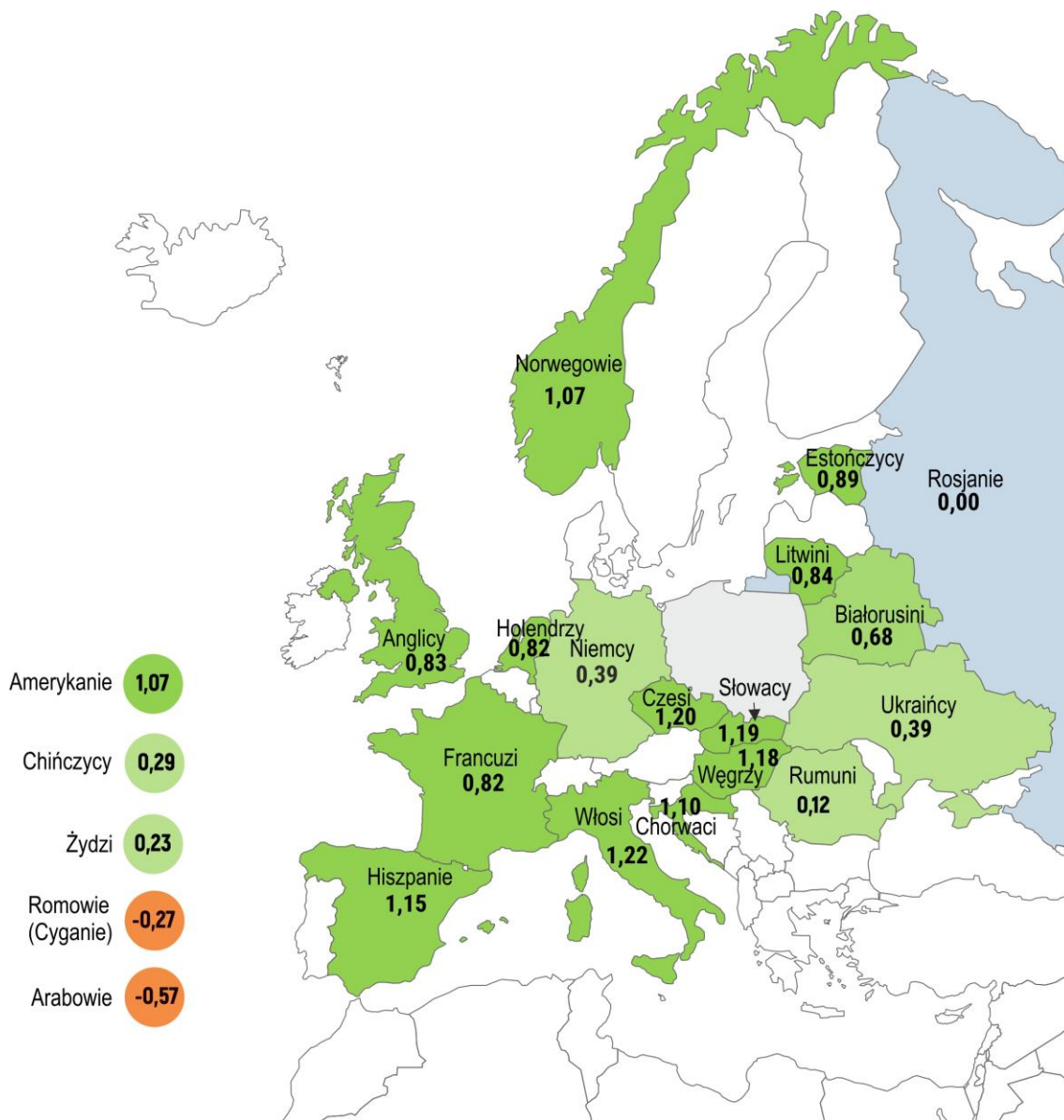
TABELA 1. Zmiany sympatii do poszczególnych narodów

Narody	Wskazania respondentów według terminów badań																											
	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'10	'11	'12	'13	'14	'15	'16	'17	'18	'19	'20	'21	
	w procentach																											
Amerykanie	62	58	63	59	64	61	54	50	58	56	45	46	49	44	47	45	43	51	43	41	44	46	54	43	51	50	60	
Anglicy	47	41	51	51	55	50	45	44	51	49	46	50	50	53	51	50	44	54	47	43	48	47	51	43	50	49	52	
Arabowie	-	-	-	-	-	-	-	-	16	13	11	8	9	12	21	24	23	23	-	-	-	8	16	10	13	15	24	
Białorusini	19	17	18	21	22	19	18	26	26	22	21	18	23	27	34	34	31	33	30	29	28	25	37	21	31	31	47	
Chińczycy	-	-	-	-	-	21	19	22	26	22	20	16	18	22	31	29	31	32	27	25	27	25	37	24	31	32	36	
Chorwaci	-	-	-	-	-	-	-	25	29	28	-	-	-	-	-	40	36	44	37	38	39	-	46	-	47	-	55	
Czesi	38	30	43	44	45	41	44	47	50	50	49	46	52	53	53	53	51	58	51	50	50	50	59	44	56	53	63	
Estończycy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	30	29	-	37	-	-	-	44	
Francuzi	61	51	67	62	60	58	53	55	51	48	45	43	48	52	49	51	45	53	41	44	44	43	48	33	41	38	50	
Hiszpanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	47	47	53	49	52	51	47	53	45	46	49	46	-	40	-	-	57	
Holendrzy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	42	42	48	48	46	46	45	49	42	40	43	41	50	-	--		49	
Litwini	24	22	35	36	36	29	30	36	38	36	38	32	36	38	41	42	36	40	32	34	34	31	42	28	36	37	49	
Niemcy	23	26	35	43	38	32	31	32	38	36	33	34	33	30	38	39	38	43	38	39	43	37	46	30	36	36	43	
Norwegowie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	46	46	42	52	43	43	-	-	-	38	-	-	54
Romowie (Cyganie)	-	6	10	12	10	10	13	17	15	16	15	13	14	14	21	23	22	24	20	20	18	11	21	12	17	20	26	
Rosjanie	17	16	17	21	20	19	17	23	24	22	18	16	22	24	30	34	32	34	31	25	22	20	31	18	28	26	35	
Rumuni	9	8	11	12	11	10	13	15	15	15	14	12	16	16	25	26	24	26	21	21	21	15	28	-	24	-	33	
Słowacy	33	32	44	38	39	36	34	42	42	43	41	36	44	48	51	51	49	57	48	47	48	48	57	42	53	52	61	
Ukraińcy	12	9	14	16	15	13	16	19	22	19	29	23	24	25	34	34	32	32	31	34	36	27	36	24	31	35	43	
Węgrzy	47	41	56	48	47	44	44	47	48	45	43	39	45	45	48	49	46	52	42	43	44	45	54	42	53	48	60	
Włosi	63	54	66	62	63	55	53	54	54	53	50	52	52	51	54	52	47	55	46	48	51	49	57	44	55	51	62	
Żydzi	15	17	25	26	28	19	19	19	23	21	18	20	20	23	34	31	31	33	28	29	28	23	37	24	31	30	38	

TABELA 2. Zmiany niechęci do poszczególnych narodów

Narody	Wskazania respondentów według terminów badań																											
	'93	'94	'95	'96	'97	'98	'99	'01	'02	'03	'04	'05	'06	'07	'08	'10	'11	'12	'13	'14	'15	'16	'17	'18	'19	'20	'21	
	w procentach																											
Amerykanie	9	13	10	9	6	10	12	14	12	17	20	24	16	21	18	16	19	16	21	21	17	17	13	14	14	12	9	
Anglicy	16	20	17	13	12	16	15	18	15	19	17	19	15	14	15	12	16	15	15	20	15	16	16	16	15	13	14	
Arabowie	-	-	-	-	-	-	-	-	54	60	59	70	66	55	49	43	42	46	-	-	-	67	59	62	65	55	46	
Białorusini	47	49	53	50	46	48	50	40	36	44	37	51	39	34	26	23	26	26	31	31	29	32	23	32	27	25	17	
Chińczycy	-	-	-	-	-	36	37	35	32	39	37	47	43	38	30	27	26	31	32	36	29	28	21	31	28	24	25	
Chorwaci	-	-	-	-	-	-	-	32	26	30	-	-	-	-	-	14	15	18	19	20	18	-	13	-	13	-	7	
Czesi	28	32	25	22	19	22	18	15	15	18	14	22	14	15	12	9	12	11	13	17	14	13	10	14	11	11	8	
Estończycy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	22	21	-	15	-	-	-	10	
Francuzi	9	13	8	6	8	11	11	9	12	19	19	25	16	14	15	10	14	13	17	18	16	18	14	24	21	17	14	
Hiszpanie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	18	12	13	10	8	9	10	15	14	12	14	-	14	-	-	6	
Holendrzy	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	13	20	13	12	12	10	11	10	15	17	15	16	12	-	-	-	13	
Litwini	43	43	33	31	30	34	29	24	24	26	21	31	24	22	17	15	19	23	25	27	22	27	20	25	21	17	13	
Niemcy	53	45	38	31	30	39	39	36	31	38	34	38	33	39	32	28	27	24	28	30	22	26	22	36	34	29	27	
Norwegowie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	12	9	11	10	14	14	-	-	-	14	-	-	8
Romowie (Cyganie)	-	75	73	70	71	69	64	56	60	61	56	65	58	59	51	47	49	50	52	55	58	67	50	59	57	46	42	
Rosjanie	56	59	59	57	53	55	57	47	43	49	53	61	47	46	41	31	34	33	39	42	50	50	38	49	43	42	35	
Rumunii	66	68	68	70	66	66	63	56	55	58	54	62	52	51	40	35	40	39	41	45	43	47	35	-	40	-	31	
Słowacy	27	27	22	21	22	26	21	15	17	20	16	26	18	15	13	11	11	10	13	15	12	13	10	14	10	10	6	
Ukraińcy	65	66	63	60	60	59	58	49	48	51	34	50	42	39	31	29	33	32	33	33	32	34	32	40	41	33	26	
Węgrzy	18	21	14	16	16	20	15	15	14	19	13	25	18	16	13	10	12	13	16	17	14	17	12	16	12	12	9	
Włosi	6	12	8	7	8	11	11	8	10	12	11	15	14	13	12	10	13	11	15	15	11	13	10	14	11	13	6	
Żydzi	51	47	45	41	41	48	49	47	46	47	45	50	45	40	32	27	31	29	34	33	32	37	26	33	33	30	29	

RYS. 2. Średnie ocen na skali sympatii–niechęci do wybranych narodów*

* Średnie mierzone na skali od -3 (maksymalna niechęć) do +3 (maksymalna sympatia)

Uwzględniając średnie ocen, można mówić o istotnym statystycznie wzroście sympatii do prawie wszystkich narodów uwzględnionych w sondażu. W porównaniu z ubiegłym rokiem poprawiło się nasze nastawienie do wszystkich narodów z wyjątkiem Anglików i Chińczyków, wobec których nie rejestrujemy istotnych statystycznie zmian w nastawieniu. Natomiast jeśli chodzi o narody nieuwzględnione w zeszłorocznym sondażu, to można zauważyć, że w stosunku do roku 2019 poprawiło się nasze nastawienie do Rumunów i Chorwatów, w stosunku do roku 2018 – Norwegów oraz Hiszpanów, a w stosunku do 2017 roku – Estończyków. W porównaniu z rokiem 2017 nie rejestrujemy natomiast statystycznie istotnych zmian w naszym stosunku wobec Holendrów.

W porównaniu z zeszłorocznym pomiarem największy wzrost średniej odnotowujemy w przypadku Białorusinów (wzrost średniej o 0,48). Tę dużą poprawę nastawienia wobec Białorusinów można wiązać ze sporym zainteresowaniem i przychylnym nastawieniem Polaków wobec pokojowych protestów społecznych na Białorusi, które odbywały się w ubiegłym roku po ogłoszeniu wygranej Aleksandra Łukaszenki w wyborach prezydenckich w sierpniu 2020 roku.³

W przypadku narodów nieuwzględnionych w zeszłorocznym sondażu, duże wzrosty średnich zarejestrowaliśmy w odniesieniu do Hiszpanów (wzrost średniej o 0,53) i Norwegów (wzrost średniej o 0,48), o nastawienie do których pytaliśmy w roku 2018 roku. Zaznaczyć jednak należy, że w roku 2018 odnotowaliśmy duże pogorszenie nastawienia do bardzo wielu narodów, w tym również do Hiszpanów oraz Norwegów, a tegoroczne wyniki należy traktować jako pewną ich korektę.

Nastawienie do innych narodów zależne jest od bardzo wielu czynników, spośród których należy wymienić m.in.: bieżące wydarzenia, stereotypy narodowościowe, uwarunkowania historyczne, własne doświadczenia respondentów oraz stosunki polityczne między krajami zamieszkiwanymi przez poszczególne nacje. Tegoroczną wyraźną poprawę nastawienia do innych narodów należy prawdopodobnie wiązać z pandemią koronawirusa, umacniającą poczucie solidarności z innymi doświadczającymi podobnych trudności. Walka ze wspólnym wrogiem jednoczy, sprawia, że podziały polityczne i narodowościowe stają się mniej istotne, uwiadamia, że wszyscy niezależnie od narodowości mierzą się z tymi samymi problemami, obawami i wyzwaniem.

³ Zob. komunikat CBOS „Polacy o protestach na Białorusi”, wrzesień 2020 (oprac. M. Feliksiak).

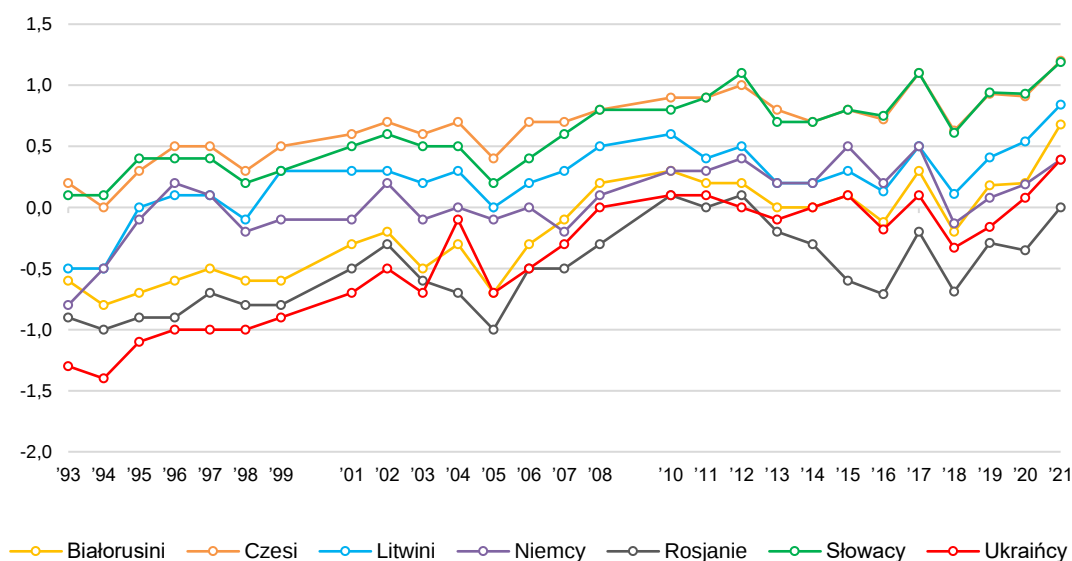
TABELA 3

Narody (kolejność według kierunku i wielkości zmiany)	Zmiany średnich na skali od -3 (maksymalna niechęć) do +3 (maksymalna sympatia)		
	2020	2021	Różnica
Amerykanie	0,81	1,07	0,26 *
Anglicy	0,79	0,83	0,04
Arabowie	-0,95	-0,57	0,38 *
Białorusini	0,20	0,68	0,48 *
Chińczycy	0,25	0,29	0,04
Czesi	0,91	1,20	0,29 *
Francuzi	0,50	0,82	0,32 *
Litwini	0,54	0,84	0,30 *
Niemcy	0,19	0,39	0,20 *
Romowie (Cyganie)	-0,57	-0,27	0,30 *
Rosjanie	-0,35	0,00	0,35 *
Słowacy	0,93	1,19	0,26 *
Ukraińcy	0,08	0,39	0,31 *
Węgrzy	0,86	1,18	0,32 *
Włosi	0,86	1,22	0,36 *
Żydzi	-0,01	0,23	0,24 *
	2019		
Chorwaci	0,81	1,10	0,29 *
Rumunii	-0,3	0,12	0,42 *
	2018		
Hiszpanie	0,62	1,15	0,53 *
Norwegowie	0,59	1,07	0,48 *
	2017		
Estończycy	0,58	0,89	0,31 *
Holendrzy	0,85	0,82	-0,03

* Różnice średnich istotne statystycznie na poziomie 0,05

W tym roku odnotowaliśmy poprawę nastawienia do wszystkich naszych sąsiadów. Podobnie jak w ubiegłych latach naszymi ulubionymi sąsiadami są Czesi i Słowacy, a na drugim miejscu sytuują się Litwini (w latach 2018–2020 również na drugim miejscu sytuowali się Litwini, natomiast we wcześniejszych latach zdarzało się, że Niemcy uzyskiwali zbliżone wyniki). Od kilku lat mieliśmy bardzo zbliżone nastawienie do Niemców oraz Białorusinów, obecnie przychylniej odnosimy się do Białorusinów. Aktualnie do Niemców odnosimy się z taką samą sympatią jak do Ukraińców. Z kolei z największym dystansem, podobnie jak w ubiegłych latach, podchodzimy do Rosjan. Inaczej niż w ubiegłych latach, gdy silniej artykułowana była niechęć, nasze nastawienie wobec Rosjan jest obecnie neutralne – równie silnie wyrażana jest sympatia co niechęć (wartość średniej wynosi 0).

RYS. 3. Zmiany nastawienia do naszych sąsiadów – średnie ocen*

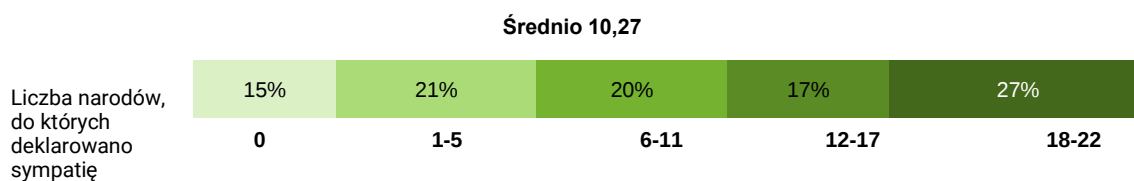
* Średnie mierzone na skali od -3 (maksymalna niechęć) do +3 (maksymalna sympatia)

ZRÓŻNICOWANIA SPOŁECZNO-DEMOGRAFICZNE

W celu syntetycznego przeanalizowania, jakie cechy społeczno-demograficzne sprzyjają przychylnemu nastawieniu do innych nacji, a jakie niechęci, stworzone zostały dwa wskaźniki – sympatii oraz niechęci. Wskaźnik sympatii dla danej grupy społeczno-demograficznej to średnia liczba lubianych przez nią nacji, a wskaźnik niechęci – średnia liczba narodów, wobec których dana grupa zadeklarowała niechęć. Wartość wskaźnika sympatii wśród ogółu badanych wynosi 10,27, co oznacza, że ankietowani wyrażali sympatię przeciętnie do 10 spośród 22 narodów i grup etnicznych uwzględnionych w sondażu. Warto podkreślić, że poza sympatią i antypatią badani mogli zadeklarować stosunek obojętny (środek skali) bądź też brak sprecyzowanego nastawienia (odpowiedź „trudno powiedzieć”). Więcej niż co drugi badany (56%) wyrażał pozytywne nastawienie do co najwyżej połowy narodów uwzględnionych w sondażu, tj. co najwyżej 11, w tym 15% nie wyraziło sympatii do żadnej nacji. Ponad dwie piąte ankietowanych (44%) przychylnie odnosiło się do ponad połowy narodów, o które pytaliśmy, w tym 27% zadeklarowało sympatię do znacznej części z nich (18–22 narodów).

CBOS

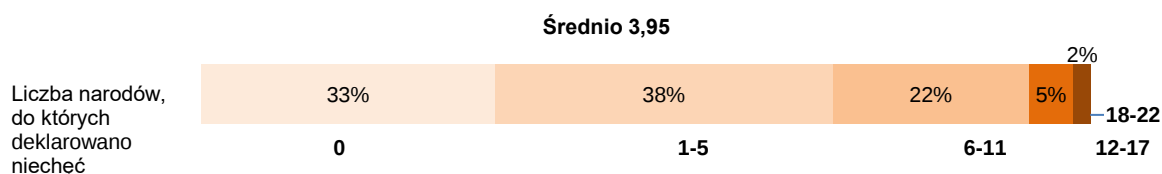
RYS. 4. Wskaźnik sympatii do narodów

Wartość wskaźnika niechęci jest dużo mniejsza niż wskaźnika sympatii i wynosi 3,95. Oznacza to, że przeciętnie badani rzadziej deklarowali niechęć niż sympatię – średnio do 4 spośród 22 narodów. Co trzeci badany nie wyraził niechęci do żadnej nacji (33%), a zdecydowana większość (71%) – do co najwyżej pięciu. Jedynie 7% badanych ma negatywne nastawienie do ponad połowy narodów uwzględnionych w sondażu.

CBOS

RYS. 5. Wskaźnik niechęci do narodów

Z analizy zróżnicowań społeczno-demograficznych wynika, że bardziej przychylne nastawienie do innych nacji wyrażają młodszy badani (wśród badanych w wieku 18–24 lata wskaźnik sympatii osiąga najwyższą wartość – 12,75), badani lepiej wykształceni (najwyższa wartość wskaźnika wśród absolwentów wyższych uczelni – 13,06), mieszkający w dużych miastach (w miastach powyżej 500 tys. mieszkańców – 12,63) i znajdujący się w lepszej sytuacji materialnej (wśród badanych o dochodach *per capita* 3000 zł i więcej – 12,47, wśród oceniających dobrze warunki materialne gospodarstwa domowego – 11,24). Uwzględniając kwestie światopoglądowe można zauważyć, że częściej sympatię do innych nacji deklarowali ankietowani nieuczestniczący w praktykach religijnych (wartość wskaźnika – 11,65) oraz utożsamiający się z lewicą (wartość wskaźnika – 12,64).

Z kolei mniej przychylnym nastawieniem do innych narodów charakteryzują się badani w wieku 45–54 lata (wartość wskaźnika niechęci – 4,67), mieszkańcy małych miast do 19 999 mieszkańców (wartość wskaźnika – 4,71), z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym (wartość wskaźnika – 4,81), o najniższych dochodach *per capita* do 999 zł (wartość wskaźnika – 4,52) i niezadowoleni z warunków materialnych gospodarstw domowych (wartość wskaźnika – 4,56). Biorąc pod uwagę poglądy polityczne zauważyć można, że średnio rzecz biorąc, niechęć do większej liczby narodów deklarowali respondenci identyfikujący się z prawicą niż pozostali (wartość wskaźnika – 4,70).

Polacy największą sympatią darzą: Czechów, Włochów, Słowaków, Amerykanów, Węgrów, Hiszpanów i Chorwatów. Pozytywne nastawienie wobec nich wyraża mniej więcej sześciu na dziesięciu badanych, a niechęć deklaruje relatywnie niewielu. Podobnie jak w ubiegłych latach sympatia do innych nacji wyrażana była częściej niż negatywne nastawienie. Przeciętnie badani z sympatią odnosili się do 10 spośród 22 narodów i grup etnicznych uwzględnionych w sondażu, a negatywnie do 4.

W tym roku zarejestrowaliśmy bardzo wyraźną poprawę nastawienia do prawie wszystkich narodów uwzględnionych w sondażu. Nastawienie do wielu z nich jest najlepsze w historii naszych badań. O rekordowo wysokim poziomie sympatii i zarazem najniższym poziomie niechęci możemy mówić w odniesieniu do: Białorusinów, Chorwatów, Czechów, Estończyków, Hiszpanów, Litwinów, Norwegów, Romów, Rumunów, Słowaków, Ukraińców oraz Węgrów. Jedną z nielicznych nacji, wobec której nie odnotowaliśmy statystycznie istotnej poprawy nastawienia, są Chińczycy.

Zarejestrowaną w tym roku wyraźną poprawę nastawienia do innych narodów należy prawdopodobnie wiązać z pandemią koronawirusa, w obliczu której mniej istotne stały się podziały polityczne i narodowościowe, a wspólne trudne doświadczenia umocniły poczucie solidarności z innymi i sprawiły, że bardziej przychylnie się do nich odnosimy.

Opracowała

Małgorzata Omyła-Rudzka

TABELA 1

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Białorusinów?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		17	28	47	8	1161
Płeć	Mężczyźni	18	30	45	7	552
	Kobiety	16	27	48	9	609
Wiek	18–24 lata	12	28	52	8	87
	25–34	16	31	47	6	234
	35–44	17	31	46	6	197
	45–54	26	28	43	3	159
	55–64	16	26	51	7	227
	65 lat i więcej	15	27	43	15	257
Miejsce zamieszkania	Wieś	19	28	43	10	465
	Miasto do 19 999	19	30	42	9	186
	20 000 – 99 999	14	27	52	6	232
	100 000 – 499 999	15	30	45	10	169
	500 000 i więcej mieszk.	12	26	59	3	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	22	20	41	18	190
	Zasadnicze zawodowe	19	33	41	7	271
	Średnie	17	29	45	8	367
	Wyższe	12	28	56	4	333
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	10	25	60	5	147
	Średni personel, technicy	26	29	43	2	48
	Pracownicy adm.-biurowi	9	29	55	7	78
	Pracownicy usług	14	29	53	4	72
	Robotnicy wykwalifikowani	15	39	40	7	118
	Robotnicy niewykwalifik.	24	19	50	6	61
	Rolnicy	36	28	26	10	53
	Pracujący na własny rach.	16	36	39	9	58
	Bezrobotni	17	18	53	13	22
	Emeryci	14	27	45	14	332
	Renciści	26	34	37	2	51
	Uczniowie i studenci	11	28	53	8	52
	Gospodynie domowe i inni	32	21	42	5	70
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	16	26	51	8	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	17	37	40	6	97
	sekt. pryw. poza rolnict.	14	30	52	5	351
	prywatnym gosp. rolnym	34	25	32	9	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	24	28	35	13	89
	Od 1000 zł do 1499 zł	19	32	40	9	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	15	33	43	9	199
	Od 2000 zł do 2999 zł	14	30	52	4	211
	3000 zł i więcej	13	23	58	5	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	24	21	44	11	70
	Średnie	20	31	40	10	443
	Dobre	14	27	52	7	648
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	15	37	41	7	57
	Raz w tygodniu	15	32	46	7	381
	1–2 razy w miesiącu	21	30	41	8	175
	Kilka razy w roku	19	27	48	6	266
	W ogóle nie uczestniczy	14	23	52	11	266
Poglądy polityczne	Lewica	17	23	56	4	235
	Centrum	18	31	45	5	314
	Prawica	17	27	48	8	425
	Trudno powiedzieć	14	34	34	18	167

TABELA 2

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Czechów?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		8	23	63	6	1164
Płeć	Mężczyźni	9	26	61	5	551
	Kobiety	6	21	65	8	613
Wiek	18–24 lata	4	22	72	3	87
	25–34	4	17	74	5	236
	35–44	8	27	61	4	197
	45–54	10	27	60	3	159
	55–64	6	25	62	6	227
	65 lat i więcej	12	22	54	12	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	8	25	58	9	466
	Miasto do 19 999	13	25	56	6	186
	20 000 – 99 999	4	18	72	6	232
	100 000 – 499 999	7	25	65	3	171
	500 000 i więcej mieszk.	6	20	72	1	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	10	21	51	17	191
	Zasadnicze zawodowe	7	28	61	5	272
	Średnie	8	26	61	5	367
	Wyższe	7	17	74	2	333
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	5	20	75	1	148
	Średni personel, technicy	16	27	57		48
	Pracownicy adm.-biurowi	2	18	73	7	78
	Pracownicy usług	3	27	67	3	72
	Robotnicy wykwalifikowani	5	30	61	5	117
	Robotnicy niewykwalifik.	8	17	69	6	61
	Rolnicy	13	21	53	13	53
	Pracujący na własny rach.	6	30	59	5	58
	Bezrobotni	16	15	51	18	22
	Emeryci	9	23	56	11	333
	Renciści	15	34	49	2	51
	Uczniowie i studenci	2	18	78	1	52
	Gospodynie domowe i inni	10	18	68	5	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	4	20	72	4	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	3	30	60	6	98
	sekt. pryw. poza rolnict.	6	23	68	3	351
	prywatnym gosp. rolnym	15	22	51	12	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	8	20	59	13	90
	Od 1000 zł do 1499 zł	8	31	53	8	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	9	24	62	5	199
	Od 2000 zł do 2999 zł	8	22	68	2	212
	3000 zł i więcej	7	20	71	2	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	8	18	64	10	70
	Średnie	8	25	59	8	445
	Dobre	7	22	66	5	648
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	11	31	50	8	57
	Raz w tygodniu	9	23	61	7	382
	1–2 razy w miesiącu	5	30	57	8	175
	Kilka razy w roku	7	24	66	3	266
	W ogóle nie uczestniczy	7	17	69	7	266
Poglądy polityczne	Lewica	5	20	73	2	235
	Centrum	8	27	62	4	315
	Prawica	10	23	61	6	425
	Trudno powiedzieć	6	22	57	15	167

TABELA 3

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Niemców?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		27	26	43	4	1164
Płeć	Mężczyźni	33	28	38	2	551
	Kobiety	21	25	48	6	613
Wiek	18–24 lata	20	20	58	2	87
	25–34	21	24	53	3	236
	35–44	31	27	41	2	197
	45–54	26	32	39	4	159
	55–64	24	26	44	6	227
	65 lat i więcej	34	27	32	7	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	26	29	39	5	466
	Miasto do 19 999	33	26	36	5	186
	20 000 – 99 999	28	22	48	2	232
	100 000 – 499 999	20	27	48	4	171
	500 000 i więcej mieszk.	24	22	52	2	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	32	22	37	9	191
	Zasadnicze zawodowe	30	35	31	4	272
	Średnie	25	30	42	4	367
	Wyższe	22	18	58	2	333
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	22	21	54	3	148
	Średni personel, technicy	28	33	39		48
	Pracownicy adm.-biurowi	11	22	64	4	78
	Pracownicy usług	19	30	48	3	72
	Robotnicy wykwalifikowani	29	27	43	1	117
	Robotnicy niewykwalifik.	27	29	39	5	61
	Rolnicy	43	26	25	6	53
	Pracujący na własny rach.	27	25	44	4	58
	Bezrobotni	19	22	49	9	22
	Emeryci	30	29	33	8	333
	Renciści	35	35	27	2	51
	Uczniowie i studenci	20	14	64	2	52
	Gospodynie domowe i inni	27	24	48	1	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	17	23	55	5	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	22	28	47	3	98
	sekt. pryw. poza rolnict.	24	27	48	2	351
	prywatnym gosp. rolnym	45	27	22	5	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	25	26	38	11	90
	Od 1000 zł do 1499 zł	32	29	33	5	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	32	25	42	2	199
	Od 2000 zł do 2999 zł	27	27	45	1	212
	3000 zł i więcej	22	23	54	1	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	22	24	48	7	70
	Średnie	31	29	35	5	445
	Dobre	24	25	48	3	648
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	38	24	30	8	57
	Raz w tygodniu	31	26	38	4	382
	1–2 razy w miesiącu	30	29	38	3	175
	Kilka razy w roku	21	30	46	2	266
	W ogóle nie uczestniczy	21	21	53	5	266
Poglądy polityczne	Lewica	11	27	61	1	235
	Centrum	16	32	49	3	315
	Prawica	45	20	30	5	425
	Trudno powiedzieć	23	31	38	9	167

TABELA 4

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Słowaków?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		6	25	61	8	1165
Płeć	Mężczyźni	8	27	60	6	552
	Kobiety	5	23	62	10	613
Wiek	18–24 lata	2	23	70	6	87
	25–34	6	21	67	6	236
	35–44	8	28	61	4	198
	45–54	9	24	62	5	160
	55–64	6	27	60	7	227
	65 lat i więcej	6	27	52	15	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	6	27	56	10	466
	Miasto do 19 999	9	29	55	7	186
	20 000 – 99 999	7	20	67	7	233
	100 000 – 499 999	4	25	65	6	171
	500 000 i więcej mieszk.	6	19	72	3	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	11	23	47	19	191
	Zasadnicze zawodowe	7	31	55	7	272
	Średnie	6	29	58	6	369
	Wyższe	3	17	76	4	333
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	2	21	72	4	148
	Średni personel, technicy	9	33	56	2	48
	Pracownicy adm.-biurowi	1	20	74	4	78
	Pracownicy usług	4	21	71	4	73
	Robotnicy wykwalifikowani	3	31	61	4	117
	Robotnicy niewykwalifik.	14	21	55	9	61
	Rolnicy	14	30	40	16	53
	Pracujący na własny rach.	6	23	62	9	58
	Bezrobotni	16	24	49	11	22
	Emeryci	4	27	55	14	333
	Renciści	21	38	41		51
	Uczniowie i studenci		19	79	1	52
	Gospodynie domowe i inni	15	17	63	5	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	4	20	69	7	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	5	29	59	7	100
	sekt. pryw. poza rolnict.	4	25	67	4	351
	prywatnym gosp. rolnym	16	29	39	15	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	11	23	52	14	90
	Od 1000 zł do 1499 zł	8	32	50	10	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	6	27	62	6	199
	Od 2000 zł do 2999 zł	4	25	67	5	212
	3000 zł i więcej	4	21	73	2	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	11	28	48	13	70
	Średnie	7	27	56	10	446
	Dobre	6	23	66	5	649
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	5	34	50	10	57
	Raz w tygodniu	6	27	58	8	382
	1–2 razy w miesiącu	9	29	54	8	175
	Kilka razy w roku	4	25	68	4	266
	W ogóle nie uczestniczy	7	19	65	9	267
Poglądy polityczne	Lewica	4	22	72	2	235
	Centrum	7	29	59	5	315
	Prawica	7	23	60	10	425
	Trudno powiedzieć	7	26	52	15	167

TABELA 5

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Ukraińców ?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		26	26	43	5	1165
Płeć	Mężczyźni	28	27	42	3	553
	Kobiety	24	25	45	6	612
Wiek	18–24 lata	23	22	53	2	86
	25–34	26	27	44	3	236
	35–44	24	26	47	3	197
	45–54	27	32	39	2	160
	55–64	23	27	43	7	229
	65 lat i więcej	29	23	39	9	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	25	27	42	6	468
	Miasto do 19 999	36	25	35	4	186
	20 000 – 99 999	24	25	46	5	232
	100 000 – 499 999	21	29	46	4	171
	500 000 i więcej mieszk.	22	25	50	2	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	26	21	42	11	191
	Zasadnicze zawodowe	29	28	39	4	273
	Średnie	28	29	39	5	369
	Wyższe	21	25	52	2	333
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	17	27	53	3	147
	Średni personel, technicy	25	37	35	2	48
	Pracownicy adm.-biurowi	20	20	55	5	78
	Pracownicy usług	22	30	45	3	72
	Robotnicy wykwalifikowani	24	33	41	2	118
	Robotnicy niewykwalifik.	27	21	49	3	61
	Rolnicy	46	24	25	6	53
	Pracujący na własny rach.	24	29	40	7	58
	Bezrobotni	18	28	44	10	22
	Emeryci	25	26	41	8	333
	Renciści	36	30	32	2	51
	Uczniowie i studenci	17	20	62	1	51
	Gospodynie domowe i inni	46	19	34	1	73
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	21	21	51	6	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	26	28	44	2	97
	sekt. pryw. poza rolnict.	21	30	47	2	351
	prywatnym gosp. rolnym	42	23	27	7	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	36	22	32	9	90
	Od 1000 zł do 1499 zł	26	31	37	5	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	32	23	40	5	199
	Od 2000 zł do 2999 zł	22	29	47	2	211
	3000 zł i więcej	20	25	53	1	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	37	21	36	6	70
	Średnie	30	28	36	6	446
	Dobre	22	26	49	4	649
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	26	36	29	9	57
	Raz w tygodniu	26	28	41	5	383
	1–2 razy w miesiącu	28	26	41	5	176
	Kilka razy w roku	26	26	46	2	265
	W ogóle nie uczestniczy	24	21	49	5	266
Poglądy polityczne	Lewica	22	23	54	1	235
	Centrum	23	28	46	3	315
	Prawica	29	27	39	5	426
	Trudno powiedzieć	29	26	35	11	167

TABELA 6

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Rosjan?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		35	25	35	5	1165
Płeć	Mężczyźni	39	26	33	2	553
	Kobiety	31	24	37	8	611
Wiek	18–24 lata	27	24	47	3	87
	25–34	36	25	36	3	234
	35–44	31	29	37	4	198
	45–54	35	26	37	2	159
	55–64	35	24	34	7	229
	65 lat i więcej	38	22	29	11	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	37	24	32	7	467
	Miasto do 19 999	43	26	26	4	186
	20 000 – 99 999	27	24	44	5	233
	100 000 – 499 999	31	27	37	5	171
	500 000 i więcej mieszk.	30	26	43	1	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	45	17	26	11	191
	Zasadnicze zawodowe	40	26	28	7	274
	Średnie	32	30	32	5	367
	Wyższe	27	23	49	1	333
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	27	26	46	1	148
	Średni personel, technicy	38	35	27		48
	Pracownicy adm.-biurowi	25	19	50	7	78
	Pracownicy usług	35	32	33		73
	Robotnicy wykwalifikowani	29	34	34	3	117
	Robotnicy niewykwalifik.	46	22	24	8	61
	Rolnicy	46	26	23	6	53
	Pracujący na własny rach.	32	25	37	5	58
	Bezrobotni	26	19	46	9	22
	Emeryci	35	23	30	11	333
	Renciści	45	31	24		51
	Uczniowie i studenci	21	22	55	2	52
	Gospodynie domowe i inni	53	11	34	1	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	26	25	45	4	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	36	25	35	4	99
	sekt. pryw. poza rolnict.	32	29	37	2	351
	prywatnym gosp. rolnym	44	26	25	5	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	35	27	30	7	89
	Od 1000 zł do 1499 zł	35	26	31	8	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	42	24	30	4	199
	Od 2000 zł do 2999 zł	35	27	36	2	212
	3000 zł i więcej	29	24	44	3	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	42	20	33	4	70
	Średnie	37	26	31	6	448
	Dobre	32	24	38	5	647
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	34	33	20	13	57
	Raz w tygodniu	35	26	33	6	383
	1–2 razy w miesiącu	39	28	28	5	174
	Kilka razy w roku	35	27	36	2	266
	W ogóle nie uczestniczy	31	17	46	6	267
Poglądy polityczne	Lewica	29	26	43	2	235
	Centrum	30	28	39	3	315
	Prawica	42	23	29	6	426
	Trudno powiedzieć	34	22	31	13	167

TABELA 7

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Litwinów?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		13	29	49	9	1165
Płeć	Mężczyźni	15	30	48	7	553
	Kobiety	11	27	50	11	613
Wiek	18–24 lata	7	27	60	7	87
	25–34	11	32	51	6	236
	35–44	12	31	48	9	197
	45–54	17	30	50	4	159
	55–64	15	28	47	10	229
	65 lat i więcej	13	23	48	16	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	15	26	48	11	468
	Miasto do 19 999	14	35	41	9	186
	20 000 – 99 999	10	29	52	8	232
	100 000 – 499 999	12	29	51	8	171
	500 000 i więcej mieszk.	7	24	63	6	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	19	22	42	17	191
	Zasadnicze zawodowe	16	32	43	9	274
	Średnie	14	30	47	8	367
	Wyższe	6	28	61	6	333
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	6	29	59	6	148
	Średni personel, technicy	16	33	49	2	48
	Pracownicy adm.-biurowi	4	31	56	9	78
	Pracownicy usług	7	33	55	5	72
	Robotnicy wykwalifikowani	13	38	41	9	117
	Robotnicy niewykwalifik.	24	17	51	8	61
	Rolnicy	30	29	30	11	53
	Pracujący na własny rach.	8	31	50	11	58
	Bezrobotni	23	18	49	11	22
	Emeryci	12	25	49	14	333
	Renciści	24	40	27	9	51
	Uczniowie i studenci	4	27	65	5	52
	Gospodynie domowe i inni	22	22	52	4	73
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	14	23	56	8	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	13	32	47	8	98
	sekt. pryw. poza rolnict.	8	33	52	7	351
	prywatnym gosp. rolnym	28	27	33	11	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	23	26	39	12	90
	Od 1000 zł do 1499 zł	17	33	41	9	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	10	31	48	11	199
	Od 2000 zł do 2999 zł	12	30	53	5	212
	3000 zł i więcej	8	28	57	7	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	18	22	48	12	70
	Średnie	13	32	43	11	447
	Dobre	12	27	54	8	648
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	10	32	41	17	57
	Raz w tygodniu	13	28	50	9	383
	1–2 razy w miesiącu	14	32	45	8	175
	Kilka razy w roku	13	30	51	6	266
	W ogóle nie uczestniczy	12	25	52	10	266
Poglądy polityczne	Lewica	11	27	57	5	235
	Centrum	13	34	47	6	315
	Prawica	15	24	51	10	426
	Trudno powiedzieć	8	32	42	18	167

TABELA 8

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Amerykanów ?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		9	25	60	6	1163
Płeć	Mężczyźni	12	24	60	4	551
	Kobiety	7	26	60	8	612
Wiek	18–24 lata	6	20	70	4	87
	25–34	11	19	65	4	234
	35–44	13	30	54	4	197
	45–54	7	28	63	2	160
	55–64	8	23	62	7	227
	65 lat i więcej	9	28	53	11	257
Miejsce zamieszkania	Wieś	8	27	57	8	466
	Miasto do 19 999	11	27	54	7	186
	20 000 – 99 999	10	21	65	4	233
	100 000 – 499 999	9	23	63	5	171
	500 000 i więcej mieszk.	8	25	65	2	107
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	12	22	52	14	191
	Zasadnicze zawodowe	8	30	56	7	272
	Średnie	12	26	56	6	368
	Wyższe	6	21	72	2	332
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	4	24	71	1	145
	Średni personel, technicy	9	27	64		48
	Pracownicy adm.-biurowi	5	19	70	6	78
	Pracownicy usług	6	27	62	4	74
	Robotnicy wykwalifikowani	11	29	56	4	117
	Robotnicy niewykwalifik.	13	16	62	9	61
	Rolnicy	18	30	42	10	53
	Pracujący na własny rach.	10	23	60	7	58
	Bezrobotni	20	17	56	7	22
	Emeryci	8	26	55	11	333
	Renciści	19	31	50		51
	Uczniowie i studenci	5	13	80	2	52
	Gospodynie domowe i inni	15	29	52	3	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	5	20	71	4	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	16	25	51	8	97
	sekt. pryw. poza rolnict.	6	25	65	4	351
	prywatnym gosp. rolnym	18	26	46	10	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	13	23	54	10	91
	Od 1000 zł do 1499 zł	10	28	55	7	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	9	24	61	6	199
	Od 2000 zł do 2999 zł	8	25	64	3	212
	3000 zł i więcej	9	21	68	2	173
Ocena własnych war. mater.	Złe	18	16	57	9	70
	Średnie	10	30	53	8	446
	Dobre	8	23	65	4	647
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	7	37	44	12	57
	Raz w tygodniu	9	24	61	7	382
	1–2 razy w miesiącu	12	31	54	4	175
	Kilka razy w roku	6	24	65	4	266
	W ogóle nie uczestniczy	11	21	61	6	266
Poglądy polityczne	Lewica	9	22	66	2	235
	Centrum	11	28	57	4	315
	Prawica	8	24	62	6	424
	Trudno powiedzieć	7	26	52	15	167

TABELA 9

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Chińczyków?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		25	28	36	11	1167
Płeć	Mężczyźni	28	31	32	10	554
	Kobiety	23	25	40	12	613
Wiek	18–24 lata	21	24	48	7	87
	25–34	23	25	46	6	234
	35–44	25	30	37	8	199
	45–54	36	28	30	7	160
	55–64	25	32	32	12	229
	65 lat i więcej	24	27	28	21	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	31	27	30	12	467
	Miasto do 19 999	22	29	36	13	186
	20 000 – 99 999	21	29	39	11	233
	100 000 – 499 999	23	26	41	9	171
	500 000 i więcej mieszk.	18	33	43	6	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	29	25	26	19	191
	Zasadnicze zawodowe	28	33	29	11	274
	Średnie	29	27	34	10	369
	Wyższe	18	27	49	6	333
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	16	30	49	5	148
	Średni personel, technicy	29	28	38	5	48
	Pracownicy adm.-biurowi	24	24	44	8	78
	Pracownicy usług	25	25	42	8	73
	Robotnicy wykwalifikowani	22	38	33	7	118
	Robotnicy niewykwalifik.	40	17	30	13	61
	Rolnicy	44	25	18	13	53
	Pracujący na własny rach.	26	31	27	16	58
	Bezrobotni	18	29	45	8	22
	Emeryci	22	29	29	20	334
	Renciści	39	24	37		51
	Uczniowie i studenci	21	22	55	2	52
	Gospodynie domowe i inni	34	28	37	1	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	20	27	46	8	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	21	29	39	10	100
	sekt. pryw. poza rolnict.	26	29	37	8	351
	prywatnym gosp. rolnym	42	27	19	12	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	23	28	35	14	89
	Od 1000 zł do 1499 zł	27	31	31	12	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	24	27	37	12	200
	Od 2000 zł do 2999 zł	27	31	36	6	212
	3000 zł i więcej	23	26	43	8	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	26	23	38	12	70
	Średnie	28	29	30	13	448
	Dobre	24	28	39	9	649
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	21	41	22	16	57
	Raz w tygodniu	27	29	33	11	384
	1–2 razy w miesiącu	27	30	32	10	175
	Kilka razy w roku	29	28	37	7	266
	W ogóle nie uczestniczy	20	24	45	11	267
Poglądy polityczne	Lewica	29	23	44	3	235
	Centrum	19	33	40	8	315
	Prawica	31	27	30	13	427
	Trudno powiedzieć	21	27	33	19	167

TABELA 10

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Anglików?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		14	27	52	7	1163
Płeć	Mężczyźni	19	29	48	5	552
	Kobiety	10	26	56	9	611
Wiek	18–24 lata	13	19	67	2	87
	25–34	14	23	59	4	234
	35–44	14	32	50	5	198
	45–54	15	26	56	3	159
	55–64	16	24	53	6	227
	65 lat i więcej	11	34	40	15	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	11	31	48	10	465
	Miasto do 19 999	24	25	45	6	186
	20 000 – 99 999	15	22	57	6	233
	100 000 – 499 999	10	29	57	4	171
	500 000 i więcej mieszk.	9	25	62	3	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	16	23	44	17	191
	Zasadnicze zawodowe	14	33	46	7	272
	Średnie	15	29	50	6	367
	Wyższe	11	23	64	2	333
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	11	20	67	2	148
	Średni personel, technicy	14	35	51		48
	Pracownicy adm.-biurowi	6	21	68	6	78
	Pracownicy usług	10	27	60	3	73
	Robotnicy wykwalifikowani	14	31	51	5	117
	Robotnicy niewykwalifik.	13	20	60	6	61
	Rolnicy	26	28	40	6	53
	Pracujący na własny rach.	15	29	49	7	58
	Bezrobotni	12	19	53	16	22
	Emeryci	12	32	42	14	333
	Renciści	24	42	32	2	51
	Uczniowie i studenci	11	13	75	1	52
	Gospodynie domowe i inni	26	23	50	1	70
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	8	23	65	4	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	17	27	50	5	99
	sekt. pryw. poza rolnict.	11	25	61	3	351
	prywatnym gosp. rolnym	27	32	36	5	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	23	24	41	13	89
	Od 1000 zł do 1499 zł	12	33	47	8	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	11	31	49	10	199
	Od 2000 zł do 2999 zł	15	27	55	2	212
	3000 zł i więcej	15	22	60	3	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	12	24	53	12	70
	Średnie	15	30	47	9	446
	Dobre	14	26	56	5	647
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	10	38	38	14	57
	Raz w tygodniu	16	25	51	7	382
	1–2 razy w miesiącu	9	37	48	6	174
	Kilka razy w roku	12	27	58	2	266
	W ogóle nie uczestniczy	16	22	54	8	267
Poglądy polityczne	Lewica	8	24	66	2	235
	Centrum	16	29	51	4	315
	Prawica	17	30	46	7	425
	Trudno powiedzieć	11	24	48	17	167

TABELA 11

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Francuzów ?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		14	28	50	8	1165
Płeć	Mężczyźni	20	28	45	6	552
	Kobiety	9	27	55	9	613
Wiek	18–24 lata	14	19	63	5	87
	25–34	12	26	59	4	236
	35–44	15	32	48	5	198
	45–54	17	27	52	4	159
	55–64	15	28	48	9	227
	65 lat i więcej	14	30	41	16	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	15	27	47	11	467
	Miasto do 19 999	16	28	50	6	186
	20 000 – 99 999	13	30	51	6	233
	100 000 – 499 999	14	29	52	6	171
	500 000 i więcej mieszk.	11	24	61	5	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	18	23	40	19	191
	Zasadnicze zawodowe	14	33	45	8	272
	Średnie	16	29	50	5	369
	Wyższe	10	25	61	4	333
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	11	27	59	3	148
	Średni personel, technicy	20	31	50		48
	Pracownicy adm.-biurowi	7	25	62	5	78
	Pracownicy usług	13	19	64	5	73
	Robotnicy wykwalifikowani	15	32	50	3	117
	Robotnicy niewykwalifik.	19	18	57	6	61
	Rolnicy	26	31	30	13	53
	Pracujący na własny rach.	14	23	53	10	58
	Bezrobotni	18	23	48	11	22
	Emeryci	12	31	42	15	333
	Renciści	22	37	36	4	51
	Uczniowie i studenci	6	15	74	4	52
	Gospodynie domowe i inni	18	31	48	3	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	12	25	57	6	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	14	29	51	7	99
	sekt. pryw. poza rolnict.	13	25	58	3	351
	prywatnym gosp. rolnym	24	33	32	12	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	20	25	41	14	90
	Od 1000 zł do 1499 zł	15	34	41	10	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	14	29	50	8	199
	Od 2000 zł do 2999 zł	14	31	54	1	212
	3000 zł i więcej	11	24	60	4	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	17	24	50	9	70
	Średnie	15	31	44	10	447
	Dobre	13	26	54	6	648
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	15	43	29	14	57
	Raz w tygodniu	17	33	43	8	382
	1–2 razy w miesiącu	9	31	52	8	175
	Kilka razy w roku	14	23	57	6	266
	W ogóle nie uczestniczy	13	22	58	7	267
Poglądy polityczne	Lewica	7	24	67	2	235
	Centrum	16	29	51	4	315
	Prawica	18	30	43	9	425
	Trudno powiedzieć	12	28	41	18	167

TABELA 12

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Hiszpanów ?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		6	27	57	10	1164
Płeć	Mężczyźni	7	29	55	10	551
	Kobiety	6	25	59	10	613
Wiek	18–24 lata	3	19	74	4	87
	25–34	4	23	66	6	237
	35–44	6	33	57	4	197
	45–54	11	28	55	6	159
	55–64	5	30	53	12	227
	65 lat i więcej	8	25	47	20	257
Miejsce zamieszkania	Wieś	7	27	52	14	466
	Miasto do 19 999	6	30	54	11	188
	20 000 – 99 999	7	26	59	7	232
	100 000 – 499 999	6	27	60	6	170
	500 000 i więcej mieszk.	1	20	75	4	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	12	17	44	27	191
	Zasadnicze zawodowe	5	30	54	10	272
	Średnie	8	32	53	8	367
	Wyższe	3	23	71	3	334
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	3	24	70	3	148
	Średni personel, technicy	3	44	53		48
	Pracownicy adm.-biurowi	3	20	73	5	79
	Pracownicy usług	1	33	62	4	72
	Robotnicy wykwalifikowani	5	35	52	8	117
	Robotnicy niewykwalifik.	6	13	73	8	61
	Rolnicy	17	31	26	26	53
	Pracujący na własny rach.	5	29	58	8	58
	Bezrobotni	12	25	54	9	22
	Emeryci	6	27	49	18	333
	Renciści	13	40	34	13	51
	Uczniowie i studenci	2	12	84	2	52
	Gospodynie domowe i inni	14	17	62	7	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	3	28	64	5	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	2	34	59	5	98
	sekt. prywat. poza rolnict.	4	26	65	5	352
	prywatnym gosp. rolnym	15	32	28	25	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	8	29	44	19	90
	Od 1000 zł do 1499 zł	6	33	48	13	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	8	29	53	10	199
	Od 2000 zł do 2999 zł	3	29	64	4	212
	3000 zł i więcej	5	22	68	5	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	7	26	49	18	70
	Średnie	7	29	52	12	445
	Dobre	6	26	61	8	649
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	9	43	35	14	57
	Raz w tygodniu	7	30	53	10	381
	1–2 razy w miesiącu	7	30	53	10	175
	Kilka razy w roku	5	27	62	7	266
	W ogóle nie uczestniczy	5	18	66	11	266
Poglądy polityczne	Lewica	3	21	71	5	235
	Centrum	8	27	59	6	314
	Prawica	7	30	51	12	425
	Trudno powiedzieć	6	26	49	20	167

TABELA 13

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Holendrów ?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		13	27	49	11	1163
Płeć	Mężczyźni	19	27	46	8	551
	Kobiety	8	27	52	13	612
Wiek	18–24 lata	4	23	67	6	87
	25–34	8	27	60	5	236
	35–44	11	26	57	6	197
	45–54	17	30	46	7	159
	55–64	17	24	46	12	227
	65 lat i więcej	18	30	32	21	256
Miejsce zamieszkania	Wieś	13	27	47	13	466
	Miasto do 19 999	13	31	43	13	186
	20 000 – 99 999	16	21	55	8	231
	100 000 – 499 999	13	29	50	8	171
	500 000 i więcej mieszk.	8	28	58	6	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	13	26	37	23	190
	Zasadnicze zawodowe	17	31	42	10	272
	Średnie	15	31	45	9	367
	Wyższe	9	19	65	6	333
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	9	23	62	6	148
	Średni personel, technicy	18	23	55	5	48
	Pracownicy adm.-biurowi	5	19	71	5	78
	Pracownicy usług	7	26	58	8	72
	Robotnicy wykwalifikowani	7	34	55	4	117
	Robotnicy niewykwalifik.	20	21	53	6	61
	Rolnicy	28	30	27	15	53
	Pracujący na własny rach.	12	28	47	12	58
	Bezrobotni	16	22	51	11	22
	Emeryci	16	29	36	19	332
	Renciści	32	27	29	11	51
	Uczniowie i studenci	1	22	73	5	52
	Gospodynie domowe i inni	12	32	50	6	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	10	21	61	8	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	13	32	48	7	98
	sekt. prywat. poza rolnict.	8	25	61	6	351
	prywatnym gosp. rolnym	33	26	27	14	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	13	27	44	16	90
	Od 1000 zł do 1499 zł	16	30	39	15	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	12	32	42	13	198
	Od 2000 zł do 2999 zł	17	25	55	3	212
	3000 zł i więcej	9	24	60	7	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	11	26	48	15	70
	Średnie	14	29	43	14	444
	Dobre	13	26	53	8	648
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	25	32	25	17	57
	Raz w tygodniu	18	27	43	11	381
	1–2 razy w miesiącu	11	30	49	10	175
	Kilka razy w roku	9	26	57	8	266
	W ogóle nie uczestniczy	10	25	55	10	266
Poglądy polityczne	Lewica	6	26	65	3	235
	Centrum	10	29	53	8	315
	Prawica	23	26	39	12	424
	Trudno powiedzieć	6	28	44	22	167

TABELA 14

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Włochów?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		6	25	62	7	1163
Płeć	Mężczyźni	8	27	60	5	551
	Kobiety	4	23	64	8	612
Wiek	18–24 lata	3	16	77	4	87
	25–34	6	21	68	4	236
	35–44	8	27	62	2	197
	45–54	7	24	65	4	159
	55–64	5	30	56	8	226
	65 lat i więcej	6	26	54	15	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	7	27	56	10	466
	Miasto do 19 999	9	27	59	5	186
	20 000 – 99 999	5	26	64	5	233
	100 000 – 499 999	5	22	68	5	171
	500 000 i więcej mieszk.	3	16	77	3	107
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	12	22	49	17	191
	Zasadnicze zawodowe	5	30	57	8	272
	Średnie	7	28	59	6	368
	Wyższe	3	19	76	2	331
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	2	21	74	2	146
	Średni personel, technicy	8	31	61		48
	Pracownicy adm.-biurowi	5	17	73	5	78
	Pracownicy usług	3	30	64	3	73
	Robotnicy wykwalifikowani	4	32	58	6	117
	Robotnicy niewykwalifik.	13	11	68	8	61
	Rolnicy	27	27	36	10	53
	Pracujący na własny rach.	7	22	67	4	58
	Bezrobotni	10	23	58	9	22
	Emeryci	4	27	54	14	333
	Renciści	11	40	47	2	51
	Uczniowie i studenci		10	88	1	52
	Gospodynie domowe i inni	7	25	65	3	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	4	19	71	5	135
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	8	28	60	5	99
	sekt. prywat. poza rolnict.	4	24	69	3	350
	prywatnym gosp. rolnym	28	23	40	9	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	7	27	56	10	90
	Od 1000 zł do 1499 zł	6	28	55	11	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	7	31	54	8	199
	Od 2000 zł do 2999 zł	5	26	67	1	212
	3000 zł i więcej	2	20	75	3	172
Ocena własnych war. mater.	Złe	11	19	60	10	70
	Średnie	9	28	55	9	446
	Dobre	4	23	67	6	646
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	4	36	46	13	57
	Raz w tygodniu	6	28	60	6	382
	1–2 razy w miesiącu	6	27	60	7	175
	Kilka razy w roku	6	27	64	4	265
	W ogóle nie uczestniczy	6	17	68	9	266
Poglądy polityczne	Lewica	4	20	73	3	235
	Centrum	7	27	61	4	313
	Prawica	6	26	60	7	425
	Trudno powiedzieć	7	27	49	17	167

TABELA 15

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Norwegów ?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		8	26	54	12	1163
Płeć	Mężczyźni	11	27	52	10	552
	Kobiety	6	26	55	13	611
Wiek	18–24 lata	3	23	64	10	87
	25–34	9	21	63	7	236
	35–44	6	27	60	8	198
	45–54	11	32	50	7	159
	55–64	8	27	53	13	226
	65 lat i więcej	10	28	40	22	257
Miejsce zamieszkania	Wieś	9	28	49	15	466
	Miasto do 19 999	8	30	49	13	186
	20 000 – 99 999	9	23	58	10	232
	100 000 – 499 999	7	25	57	10	171
	500 000 i więcej mieszk.	6	21	67	6	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	9	27	37	27	190
	Zasadnicze zawodowe	10	31	48	11	272
	Średnie	9	29	53	10	368
	Wyższe	6	19	69	6	333
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	5	20	69	5	148
	Średni personel, technicy	9	25	61	5	48
	Pracownicy adm.-biurowi	1	20	72	7	78
	Pracownicy usług	8	20	65	8	73
	Robotnicy wykwalifikowani	4	36	52	8	117
	Robotnicy niewykwalifik.	13	20	59	9	60
	Rolnicy	14	29	33	24	53
	Pracujący na własny rach.	14	19	53	14	58
	Bezrobotni	14	17	58	11	22
	Emeryci	8	30	42	20	333
	Renciści	19	42	31	9	51
	Uczniowie i studenci		21	71	8	52
	Gospodynie domowe i inni	13	26	56	5	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	8	19	64	9	135
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	3	33	55	10	99
	sekt. prywat. poza rolnict.	7	23	64	6	351
	prywatnym gosp. rolnym	16	27	35	22	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	11	27	44	18	90
	Od 1000 zł do 1499 zł	7	30	48	14	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	9	27	51	13	198
	Od 2000 zł do 2999 zł	9	24	59	7	212
	3000 zł i więcej	5	24	66	5	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	6	21	56	17	69
	Średnie	8	27	49	16	446
	Dobre	9	26	57	9	648
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	8	40	36	16	57
	Raz w tygodniu	10	28	50	12	382
	1–2 razy w miesiącu	9	26	57	9	175
	Kilka razy w roku	4	28	59	9	266
	W ogóle nie uczestniczy	8	19	58	14	266
Poglądy polityczne	Lewica	6	21	70	3	235
	Centrum	7	31	54	9	313
	Prawica	12	27	48	14	425
	Trudno powiedzieć	6	24	46	23	167

TABELA 16

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Węgrów?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		9	23	60	8	1163
Płeć	Mężczyźni	9	24	61	6	551
	Kobiety	10	21	59	10	612
Wiek	18–24 lata	6	23	66	5	87
	25–34	9	21	63	7	236
	35–44	8	27	60	5	196
	45–54	12	28	55	5	159
	55–64	9	20	62	9	227
	65 lat i więcej	11	21	54	14	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	10	25	54	11	465
	Miasto do 19 999	14	22	57	8	186
	20 000 – 99 999	9	18	67	6	233
	100 000 – 499 999	5	27	61	7	170
	500 000 i więcej mieszk.	8	19	70	3	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	14	18	51	18	191
	Zasadnicze zawodowe	9	25	56	9	271
	Średnie	10	29	55	6	368
	Wyższe	7	17	72	4	333
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	5	19	72	4	146
	Średni personel, technicy	5	38	57		48
	Pracownicy adm.-biurowi	4	24	66	7	78
	Pracownicy usług	5	19	70	7	73
	Robotnicy wykwalifikowani	9	32	57	2	117
	Robotnicy niewykwalifik.	21	17	56	6	61
	Rolnicy	9	41	29	21	53
	Pracujący na własny rach.	6	19	63	13	58
	Bezrobotni	16	16	57	11	22
	Emeryci	9	20	57	13	334
	Renciści	25	28	43	4	51
	Uczniowie i studenci	4	20	74	2	52
	Gospodynie domowe i inni	17	18	60	5	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	7	18	69	7	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	8	30	55	7	98
	sekt. prywat. poza rolnict.	7	23	65	5	350
	prywatnym gosp. rolnym	11	40	30	20	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	13	25	47	16	90
	Od 1000 zł do 1499 zł	9	29	53	9	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	10	23	60	7	200
	Od 2000 zł do 2999 zł	10	21	67	2	212
	3000 zł i więcej	5	21	68	6	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	17	26	44	13	70
	Średnie	10	23	57	10	445
	Dobre	8	22	63	6	648
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	7	24	56	12	57
	Raz w tygodniu	9	22	60	8	382
	1–2 razy w miesiącu	10	31	52	8	175
	Kilka razy w roku	9	23	62	6	266
	W ogóle nie uczestniczy	11	18	62	9	266
Poglądy polityczne	Lewica	12	26	58	3	234
	Centrum	12	26	55	6	315
	Prawica	5	19	67	9	425
	Trudno powiedzieć	10	23	51	16	167

TABELA 17

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Chorwatów ?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		7	27	55	11	1161
Płeć	Mężczyźni	6	30	55	10	550
	Kobiety	7	25	56	12	611
Wiek	18–24 lata	2	24	69	6	86
	25–34	6	23	66	6	234
	35–44	7	29	56	8	198
	45–54	11	27	54	7	159
	55–64	5	29	53	12	226
	65 lat i więcej	7	28	44	21	257
Miejsce zamieszkania	Wieś	8	30	49	14	465
	Miasto do 19 999	9	28	53	10	185
	20 000 – 99 999	6	23	61	10	233
	100 000 – 499 999	4	29	59	8	171
	500 000 i więcej mieszk.	5	19	68	8	108
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	11	25	42	21	191
	Zasadnicze zawodowe	6	31	49	14	272
	Średnie	8	33	51	8	365
	Wyższe	3	19	73	5	333
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	1	21	72	6	148
	Średni personel, technicy	6	36	58		48
	Pracownicy adm.-biurowi	2	24	68	6	78
	Pracownicy usług	7	27	60	6	72
	Robotnicy wykwalifikowani	4	32	57	7	117
	Robotnicy niewykwalifik.	11	15	60	14	61
	Rolnicy	22	29	27	22	53
	Pracujący na własny rach.	6	26	63	5	58
	Bezrobotni	14	21	50	14	22
	Emeryci	6	29	46	19	333
	Renciści	16	37	36	11	51
	Uczniowie i studenci		22	73	4	51
	Gospodynie domowe i inni	11	26	57	7	70
	inst. państw., publicznej	2	22	68	8	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	6	30	55	9	97
Pracuje w:	sekt. prywat. poza rolnict.	5	26	63	6	351
	prywatnym gosp. rolnym	17	31	31	21	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	7	31	44	18	89
	Od 1000 zł do 1499 zł	10	34	45	11	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	8	30	49	13	199
	Od 2000 zł do 2999 zł	4	25	65	6	211
	3000 zł i więcej	2	24	69	5	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	12	25	47	16	70
	Średnie	8	29	49	14	446
	Dobre	5	26	61	8	645
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	8	35	45	12	57
	Raz w tygodniu	7	28	56	10	382
	1–2 razy w miesiącu	7	32	50	11	174
	Kilka razy w roku	8	28	57	7	265
	W ogóle nie uczestniczy	5	21	59	14	265
Poglądy polityczne	Lewica	8	23	65	4	233
	Centrum	7	31	54	8	314
	Prawica	4	28	55	13	425
	Trudno powiedzieć	10	25	45	20	167

TABELA 18

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Estończyków ?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		10	29	44	17	1163
Płeć	Mężczyźni	11	31	41	17	550
	Kobiety	9	27	47	18	613
Wiek	18–24 lata	5	22	57	16	87
	25–34	11	29	50	11	236
	35–44	10	32	44	14	198
	45–54	11	32	45	12	160
	55–64	8	28	47	18	225
	65 lat i więcej	10	27	32	31	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	11	30	40	19	466
	Miasto do 19 999	9	31	39	21	184
	20 000 – 99 999	11	27	47	15	233
	100 000 – 499 999	8	27	49	17	171
	500 000 i więcej mieszk.	6	25	57	12	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	14	21	32	33	191
	Zasadnicze zawodowe	9	37	36	18	270
	Średnie	12	29	45	15	369
	Wyższe	5	26	57	12	333
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	4	27	58	11	148
	Średni personel, technicy	11	31	50	8	48
	Pracownicy adm.-biurowi	4	25	59	12	78
	Pracownicy usług	8	31	52	10	73
	Robotnicy wykwalifikowani	10	33	44	13	117
	Robotnicy niewykwalifik.	16	25	47	13	61
	Rolnicy	20	30	23	27	53
	Pracujący na własny rach.	9	30	39	22	58
	Bezrobotni	16	17	49	18	22
	Emeryci	8	29	36	27	333
	Renciści	15	45	24	16	49
	Uczniowie i studenci	1	24	62	13	52
	Gospodynie domowe i inni	22	24	43	11	71
	Pracuje w:					
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	6	22	59	12	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	10	33	45	12	100
	sekt. prywat. poza rolnict.	8	30	49	13	351
	prywatnym gosp. rolnym	21	31	26	22	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	17	27	34	23	90
	Od 1000 zł do 1499 zł	12	34	36	17	184
	Od 1500 zł do 1999 zł	9	34	39	18	199
	Od 2000 zł do 2999 zł	6	32	49	13	212
	3000 zł i więcej	6	27	52	16	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	13	27	39	21	70
	Średnie	10	30	38	22	444
	Dobre	9	28	49	14	649
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	7	38	35	20	57
	Raz w tygodniu	9	31	44	16	382
	1–2 razy w miesiącu	14	33	37	16	175
	Kilka razy w roku	10	28	47	15	266
	W ogóle nie uczestniczy	7	23	49	21	265
Poglądy polityczne	Lewica	10	27	55	8	235
	Centrum	10	30	46	14	312
	Prawica	9	28	41	21	425
	Trudno powiedzieć	10	29	32	29	167

TABELA 19

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Arabów?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		46	21	24	9	1164
Płeć	Mężczyźni	49	23	20	8	552
	Kobiety	44	20	27	9	612
Wiek	18–24 lata	40	20	33	7	86
	25–34	43	23	28	6	236
	35–44	50	24	22	4	197
	45–54	49	21	24	6	160
	55–64	46	22	23	9	227
	65 lat i więcej	48	16	18	18	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	48	19	20	12	465
	Miasto do 19 999	57	16	19	8	186
	20 000 – 99 999	42	22	28	7	233
	100 000 – 499 999	42	24	26	7	171
	500 000 i więcej mieszk.	35	28	32	4	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	46	16	18	20	191
	Zasadnicze zawodowe	53	22	17	8	271
	Średnie	49	22	23	7	368
	Wyższe	39	22	33	6	333
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	41	22	33	4	147
	Średni personel, technicy	48	33	19		48
	Pracownicy adm.-biurowi	30	24	41	5	78
	Pracownicy usług	44	22	29	5	73
	Robotnicy wykwalifikowani	53	22	21	4	117
	Robotnicy niewykwalifik.	56	15	20	10	60
	Rolnicy	54	18	12	16	53
	Pracujący na własny rach.	55	19	14	12	58
	Bezrobotni	31	23	35	12	22
	Emeryci	47	18	19	16	333
	Renciści	50	30	15	5	51
	Uczniowie i studenci	33	20	44	4	52
	Gospodynie domowe i inni	57	19	20	3	71
	Pracuje w:					
	inst. państw., publicznej	32	29	31	7	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	51	20	22	8	99
	sekt. prywat. poza rolnict.	50	21	26	3	350
	prywatnym gosp. rolnym	53	19	13	15	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	49	22	16	13	90
	Od 1000 zł do 1499 zł	45	23	21	11	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	51	19	21	9	199
	Od 2000 zł do 2999 zł	51	21	25	3	212
	3000 zł i więcej	41	23	31	5	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	46	19	22	13	70
	Średnie	50	21	19	10	445
	Dobre	44	21	27	8	648
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	46	23	13	18	57
	Raz w tygodniu	48	21	23	8	381
	1–2 razy w miesiącu	46	24	20	9	175
	Kilka razy w roku	51	21	22	6	266
	W ogóle nie uczestniczy	40	19	32	10	267
Poglądy polityczne	Lewica	44	19	33	5	235
	Centrum	39	28	27	5	314
	Prawica	54	16	18	11	425
	Trudno powiedzieć	46	21	17	16	167

TABELA 20

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Romów?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		42	25	26	7	1162
Płeć	Mężczyźni	48	26	22	5	549
	Kobiety	36	24	30	10	613
Wiek	18–24 lata	38	21	34	7	87
	25–34	45	23	27	4	234
	35–44	49	24	24	4	197
	45–54	41	25	29	5	159
	55–64	36	30	26	8	227
	65 lat i więcej	39	25	23	13	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	43	25	24	9	465
	Miasto do 19 999	44	29	20	7	185
	20 000 – 99 999	37	23	33	7	232
	100 000 – 499 999	41	25	28	6	171
	500 000 i więcej mieszk.	42	26	28	4	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	43	21	22	14	191
	Zasadnicze zawodowe	43	30	20	7	271
	Średnie	43	26	24	7	366
	Wyższe	38	22	36	4	333
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	44	19	33	4	148
	Średni personel, technicy	46	37	17		48
	Pracownicy adm.-biurowi	26	24	41	8	77
	Pracownicy usług	43	27	24	6	72
	Robotnicy wykwalifikowani	44	29	24	3	116
	Robotnicy niewykwalifik.	53	15	20	12	61
	Rolnicy	52	22	15	10	53
	Pracujący na własny rach.	51	28	17	4	58
	Bezrobotni	31	17	35	16	22
	Emeryci	38	27	24	12	333
	Renciści	49	33	15	2	51
	Uczniowie i studenci	35	19	42	4	52
	Gospodynie domowe i inni	41	23	31	5	71
	Pracuje w:					
	inst. państw., publicznej	31	27	35	7	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	39	27	27	7	96
	sekt. prywat. poza rolnict.	50	23	24	3	351
	prywatnym gosp. rolnym	48	24	18	10	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	36	29	22	13	90
	Od 1000 zł do 1499 zł	36	32	24	8	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	47	26	20	7	198
	Od 2000 zł do 2999 zł	44	26	25	4	211
	3000 zł i więcej	47	19	30	4	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	40	24	26	9	70
	Średnie	46	25	20	9	443
	Dobre	38	25	30	6	648
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	32	33	21	13	57
	Raz w tygodniu	39	28	27	6	382
	1–2 razy w miesiącu	42	28	23	7	175
	Kilka razy w roku	50	23	24	3	265
	W ogóle nie uczestniczy	39	21	30	10	265
Poglądy polityczne	Lewica	41	22	31	5	235
	Centrum	39	28	28	5	314
	Prawica	44	25	23	8	425
	Trudno powiedzieć	42	24	21	13	167

TABELA 21

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Żydów?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		29	25	38	8	1158
Płeć	Mężczyźni	33	25	33	8	549
	Kobiety	25	25	42	9	609
Wiek	18–24 lata	21	28	44	7	86
	25–34	28	20	44	8	234
	35–44	28	30	36	5	194
	45–54	38	22	37	4	159
	55–64	27	26	37	10	227
	65 lat i więcej	28	25	33	14	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	34	23	32	11	464
	Miasto do 19 999	35	27	31	7	186
	20 000 – 99 999	26	23	43	8	231
	100 000 – 499 999	22	28	43	7	168
	500 000 i więcej mieszk.	14	29	52	5	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	36	20	28	17	191
	Zasadnicze zawodowe	32	30	31	7	271
	Średnie	31	27	34	8	364
	Wyższe	20	22	54	5	332
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	25	23	48	5	146
	Średni personel, technicy	36	22	40	2	48
	Pracownicy adm.-biurowi	12	28	55	5	77
	Pracownicy usług	29	22	42	7	72
	Robotnicy wykwalifikowani	33	30	31	6	117
	Robotnicy niewykwalifik.	51	11	27	11	60
	Rolnicy	49	17	18	16	53
	Pracujący na własny rach.	25	27	37	11	58
	Bezrobotni	24	20	42	13	22
	Emeryci	27	25	35	13	333
	Renciści	34	43	23		51
	Uczniowie i studenci	11	32	52	5	52
	Gospodynie domowe i inni	33	23	40	4	70
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	21	22	48	8	135
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	25	29	37	9	98
	sekt. prywat. poza rolnict.	33	23	39	5	348
	prywatnym gosp. rolnym	43	21	21	15	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	30	30	29	11	89
	Od 1000 zł do 1499 zł	23	33	34	10	185
	Od 1500 zł do 1999 zł	33	24	37	6	199
	Od 2000 zł do 2999 zł	33	25	37	5	212
	3000 zł i więcej	23	21	49	7	173
Ocena własnych war. mater.	Złe	30	27	34	10	70
	Średnie	32	28	31	9	444
	Dobre	27	23	43	8	644
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	27	33	28	11	57
	Raz w tygodniu	31	26	36	7	381
	1–2 razy w miesiącu	34	22	35	8	173
	Kilka razy w roku	30	25	37	8	266
	W ogóle nie uczestniczy	21	24	46	9	265
Poglądy polityczne	Lewica	22	24	47	7	234
	Centrum	24	27	43	6	314
	Prawica	35	24	32	9	423
	Trudno powiedzieć	30	26	31	13	167

TABELA 22

		Jaki jest Pana(i) stosunek do Rumunów?				Liczba osób
		Niechęć	Obojętność	Sympatia	Trudno powiedzieć	
		%	%	%	%	
Ogółem		31	27	33	9	1164
Płeć	Mężczyźni	34	28	31	7	551
	Kobiety	28	27	35	11	613
Wiek	18–24 lata	26	27	41	7	87
	25–34	30	27	36	7	236
	35–44	35	30	32	3	198
	45–54	37	25	34	4	159
	55–64	26	33	31	10	227
	65 lat i więcej	30	23	30	17	258
Miejsce zamieszkania	Wieś	36	24	30	10	466
	Miasto do 19 999	31	32	28	10	185
	20 000 – 99 999	25	27	40	8	233
	100 000 – 499 999	28	31	35	7	171
	500 000 i więcej mieszk.	27	30	40	4	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	34	23	26	16	191
	Zasadnicze zawodowe	37	30	25	8	272
	Średnie	30	29	32	9	367
	Wyższe	24	25	46	5	333
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	26	26	43	4	148
	Średni personel, technicy	38	33	28		48
	Pracownicy adm.-biurowi	24	30	40	7	77
	Pracownicy usług	28	27	40	5	73
	Robotnicy wykwalifikowani	29	36	28	7	117
	Robotnicy niewykwalifik.	53	12	26	8	61
	Rolnicy	43	22	22	12	53
	Pracujący na własny rach.	32	36	27	5	58
	Bezrobotni	30	16	38	17	22
	Emeryci	27	27	31	15	333
	Renciści	38	36	22	4	51
	Uczniowie i studenci	20	24	51	6	52
	Gospodynie domowe i inni	37	25	33	5	71
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	29	25	39	8	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	26	31	37	5	98
	sekt. prywat. poza rolnict.	33	29	33	5	351
	prywatnym gosp. rolnym	41	23	24	12	55
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	29	27	26	18	90
	Od 1000 zł do 1499 zł	28	33	29	10	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	33	29	30	8	199
	Od 2000 zł do 2999 zł	35	28	32	5	211
	3000 zł i więcej	28	28	40	4	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	36	18	33	13	70
	Średnie	34	28	27	11	445
	Dobre	28	28	37	6	648
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	30	32	27	11	57
	Raz w tygodniu	29	31	33	7	382
	1–2 razy w miesiącu	37	25	30	8	175
	Kilka razy w roku	36	29	29	6	265
	W ogóle nie uczestniczy	25	23	41	11	267
Poglądy polityczne	Lewica	37	22	37	4	235
	Centrum	23	32	38	6	314
	Prawica	33	27	31	9	425
	Trudno powiedzieć	32	27	24	18	167

TABELA 23

		Wskaźnik sympatii do narodów – średnia liczba lubianych narodów		Liczba osób
		Średnia	Odchylenie standardowe	
Ogółem		10,27	8,04	1179
Płeć	Mężczyźni	9,78	7,45	556
	Kobiety	10,70	8,52	623
Wiek	18–24 lata	12,75	7,73	87
	25–34	11,59	7,91	238
	35–44	10,11	8,26	203
	45–54	10,13	8,33	161
	55–64	10,06	7,92	231
	65 lat i więcej	8,61	7,70	259
Miejsce zamieszkania	Wieś	9,37	8,13	475
	Miasto do 19 999	9,21	7,67	188
	20 000 – 99 999	11,27	8,18	237
	100 000 – 499 999	11,02	7,89	171
	500 000 i więcej mieszk.	12,63	7,50	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	8,27	7,95	192
	Zasadnicze zawodowe	8,98	7,68	276
	Średnie	9,72	7,99	373
	Wyższe	13,06	7,75	338
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	12,92	7,66	148
	Średni personel, technicy	10,07	7,99	48
	Pracownicy adm.-biurowi	13,08	8,05	79
	Pracownicy usług	11,46	7,90	74
	Robotnicy wykwalifikowani	9,80	8,03	119
	Robotnicy niewykwalifik.	10,25	7,29	62
	Rolnicy	6,01	7,34	54
	Pracujący na własny rach.	9,90	7,21	59
	Bezrobotni	10,68	9,54	22
	Emeryci	8,97	7,88	337
	Renciści	7,11	7,71	51
	Uczniowie i studenci	14,49	7,23	52
	Gospodynie domowe i inni	10,04	8,37	74
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	12,40	8,16	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	10,04	8,03	100
	sekt. pryw. poza rolnict.	11,28	7,61	357
	prywatnym gosp. rolnym	6,34	7,71	57
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	8,42	8,21	92
	Od 1000 zł do 1499 zł	8,92	8,11	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	9,69	7,81	201
	Od 2000 zł do 2999 zł	11,21	7,40	212
	3000 zł i więcej	12,47	7,66	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	9,60	8,42	72
	Średnie	8,98	7,75	453
	Dobre	11,24	8,08	654
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	7,63	7,58	57
	Raz w tygodniu	9,84	8,10	388
	1–2 razy w miesiącu	9,45	8,24	177
	Kilka razy w roku	10,92	7,60	267
	W ogóle nie uczestniczy	11,65	8,15	268
Poglądy polityczne	Lewica	12,64	7,77	235
	Centrum	10,60	8,63	315
	Prawica	9,58	7,42	427
	Trudno powiedzieć	8,64	8,03	169

TABELA 24

		Wskaźnik niechęci do narodów – średnia liczba nie lubianych narodów		Liczba osób
		Średnia	Odchylenie standardowe	
Ogółem		3,95	4,64	1179
Płeć	Mężczyźni	4,59	4,72	556
	Kobiety	3,38	4,49	623
Wiek	18–24 lata	2,95	3,65	87
	25–34	3,74	4,74	238
	35–44	4,03	4,60	203
	45–54	4,67	5,42	161
	55–64	3,76	4,60	231
	65 lat i więcej	4,15	4,34	259
Miejsce zamieszkania	Wieś	4,19	4,81	475
	Miasto do 19 999	4,71	4,93	188
	20 000 – 99 999	3,61	4,39	237
	100 000 – 499 999	3,48	4,38	171
	500 000 i więcej mieszk.	3,10	4,03	109
Wykształcenie	Podstawowe/gimnazjalne	4,81	5,64	192
	Zasadnicze zawodowe	4,31	4,48	276
	Średnie	4,18	4,79	373
	Wyższe	2,92	3,72	338
Grupa społeczna i zawodowa	Kadra kier., spec. z wyższym wyksz.	2,96	3,42	148
	Średni personel, technicy	4,60	5,41	48
	Pracownicy adm.-biurowi	2,26	2,84	79
	Pracownicy usług	3,36	4,02	74
	Robotnicy wykwalifikowani	3,79	4,07	119
	Robotnicy niewykwalifik.	5,52	5,26	62
	Rolnicy	6,56	6,26	54
	Pracujący na własny rach.	4,00	4,10	59
	Bezrobotni	4,18	6,62	22
	Emeryci	3,78	4,21	337
	Renciści	6,08	6,31	51
	Uczniowie i studenci	2,25	2,89	52
	Gospodynie domowe i inni	5,39	6,38	74
Pracuje w:	inst. państw., publicznej	3,01	3,99	136
	spółce właścicieli prywatnych i państwa	3,74	4,26	100
	sekt. prywat. poza rolnict.	3,68	4,00	357
	prywatnym gosp. rolnym	6,43	6,43	57
Dochody na jedną osobę	Do 999 zł	4,52	5,75	92
	Od 1000 zł do 1499 zł	4,09	4,92	187
	Od 1500 zł do 1999 zł	4,24	4,55	201
	Od 2000 zł do 2999 zł	4,03	4,11	212
	3000 zł i więcej	3,33	3,93	174
Ocena własnych war. mater.	Złe	4,56	5,51	72
	Średnie	4,32	4,70	453
	Dobre	3,63	4,47	654
Udział w prakt. religijnych	Kilka razy w tygodniu	3,97	4,94	57
	Raz w tygodniu	4,13	4,88	388
	1–2 razy w miesiącu	4,20	4,79	177
	Kilka razy w roku	4,03	4,14	267
	W ogóle nie uczestniczy	3,52	4,69	268
Poglądy polityczne	Lewica	3,44	4,03	235
	Centrum	3,64	5,10	315
	Prawica	4,70	4,57	427
	Trudno powiedzieć	3,75	4,74	169